

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. kovo 30 d.*

Byloje C-451/03

dél *Corte d'appello di Milano* (Italija) 2003 m. spalio 15 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. spalio 27 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti Srl

prieš

Giuseppe Calafiori,

dalyvaujant

Pubblico Ministero,

* Processo kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai J. Malenovský, S. von Bahr (pranešėjas), A. Borg Barthet ir U. Löhmus,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. gegužės 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti Srl*, atstovaujamos advokatų F. Capelli ir M. Valcada,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* D. Del Gaizo,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos E. Traversa ir V. Di Bucci,

susipažinęs su 2005 m. birželio 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su EB 4, 10, 82, 86 ir 98 straipsnių konkurencijos srityje, EB 43, 48 ir 49 straipsnių teisės įsisteigti ir laisvės teikti paslaugas srityje ir EB 87 straipsnio valstybės pagalbos srityje aiškinimu.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp bendrovės *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti Srl* (toliau – *ADC Servizi*) ir notaro G. Calafiori dėl pastarojo atsisakymo į Milano įmonių registrą įrašyti šios bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą pakeisti jos įstatus.

Nacionalinės teisės aktai

- 3 Kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimo, nacionalinės teisės aktus galima apibendrinti taip.
- 4 1997 m. liepos 9 d. Įstatyminis dekretas Nr. 241, papildytas 1998 m. gruodžio 28 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 490 (toliau – Įstatyminis dekretas Nr. 241/97), teisę užsiimti tam tikra konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje veikla, apimant veiklą, susijusią su kasmetiniu pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų ir jiems prilyginamų asmenų pajamų deklaravimu, suteikia tik Pagalbos mokesčių srityje centrams (toliau – PMSC).

- 5 Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 straipsnio 4 dalis PMSC suteikia išimtinę kompetenciją, pateikiant pagal supaprastintą modelį (modelis 730) parengtą pajamų mokesčio deklaraciją, išduoti mokesčių mokėtojai užpildytos pajamų deklaracijos kopiją bei pažymą apie mokesčio sumokėjimą, taip pat pranešti darbdaviams, atsakingiems už kompensacijai prie šaltinio po mokesčio deklaravimo gautas sumas, ir išsiųsti deklaracijas mokesčių administracijai.
- 6 Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 35 straipsnio 2 dalies b punktas taip pat nustato išimtinę PMSC kompetenciją kontroliuoti, kad deklaracijoje esantys duomenys atitiktų jos prieduose esančius duomenis.
- 7 PMSC turi būti steigiami kaip uždarnosios akcinės bendrovės, kurios savo veiklą vykdo gavusios Finansų ministerijos leidimą. Jas steigti gali tik Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 32 ir 33 straipsniuose nurodyti teisės subjektai: darbdavių asociacijos, profesinės sąjungos arba jų įgaliotos teritorinės organizacijos, turinčios mažiausiai 50 000 narių; tam tikri už mokesčio surinkimą atsakingi darbdaviai, įdarbinę mažiausiai 50 000 darbuotojų, arba tarpusavio pagalbos institucijas (istituti di patronato) įsteigusios mažiausiai 50 000 narių turinčios darbuotojų asociacijos. Kai kurių Įstatyminiame dekrate Nr. 241/97 paminėtų teisės subjektų atveju atrodo, kad galimybę įsteigti PMSC turi tik Italijoje įsteigti teisės subjektai.
- 8 Be to, Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 33 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad atsakingais už pagalbą mokesčių srityje PMSC paskiria vieną ar kelis asmenis iš auditorių ar buhalterių asociacijoms priklausančių asmenų.

- 9 Nagrinėjamas teisės aktas numato, kad už veiklą, kuria gali užsiimti tik PMSC, jiems iš valstybės biudžeto mokamas atlyginimas, iš pradžių nustatytas 25 000 LIT už kiekvieną užpildytą ir perduotą deklaraciją, o vėliau padidintas iki apytiksliai 14 eurų.

Pagrindinė byla

- 10 Milane įsteigtos *ADC Servizi* paskirtis buvo teikti pagalbą ir konsultacijas apskaitos ir administracinėje srityse.
- 11 2003 m. vasario 25 d. šios bendrovės neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė patvirtinti priimtus naujus įstatus, atsižvelgdamas į tai, kad bendrovė taip pat užsiėmė pagalbos mokesčių srityje teikimu įmonėms, darbuotojams ir jiems prilyginamiems asmenims bei pensininkams.
- 12 G. Calafiori, posėdžio protokolą parengęs notaras, atsisakė šį sprendimą įtraukti į Milano įmonių registrą motyvuodamas tuo, kad įstatų pakeitimas, kuriuo bendrovei leidžiama užsiimti minėta pagalbos mokesčių srityje veikla, jo manymu, prieštaravo Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 straipsniui.
- 13 *ADC Servizi* paprašė *Tribunale di Milano* priimti nutartį, nurodančią šį sprendimą įtraukti į Milano įmonių registrą. 2003 m. gegužės 15 d. nutartimi šis teismas ieškinį atmetė.

- 14 Šią nutartį *ADC Servizi* apeliacine tvarka apskundė *Corte d'appello di Milano*, nurodydama, kad Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 nuostatos, suteikdamos teisę užsiimti tam tikra konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje veikla tik PMSC, prieštarauja EB sutarčiai.
- 15 *Corte d'appello di Milano* nuomone, norint išspręsti jo nagrinėjamą ginčą, reikia atsakyti į su Bendrijos teisės aiškinimu susijusius klausimus.
- 16 Jis pažymi, pirma, kad pagal darbo sutartį dirbantys darbuotojai, pensininkai ir jiems prilyginami asmenys turi kreiptis į PMSC taip pat ir dėl klausimų, kurių nagrinėjamas teisės aktas šių subjektų išimtinai kompetencijai nepriskiria, o tai iškraipo konkurenciją šioje rinkoje. Todėl tokia sistema prieštarauja EB 10, 81, 82 ir 86 straipsniams.
- 17 *Corte d'appello di Milano* taip pat pažymi, jog tai, kad teisė sutvarkyti ir pateikti pajamų deklaracijas yra suteikta tik tam tikriems, griežtus kriterijus atitinkantiems teisės subjektams, yra kliūtis ne tik nacionaliniams, bet ir kitoje valstybėje narėje įsteigtiems ūkio subjektams užsiimti jų veikla, ir ji gali būti EB 43, 48 bei 49 straipsniais draudžiamas apribojimas.
- 18 Galiausiai, šio nacionalinio teismo teigimu, atrodo, kad šio sprendimo 9 punkte paminėto atlyginimo iš valstybės biudžeto mokėjimas PMSC pažeidžia EB 87 ir 88 straipsniuose nurodytus draudimus.

Prejudiciniai klausimai

- 19 Remdamasis šiais argumentais, *Corte d'appello di Milano* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar EB 4, 10, 82, 86 ir 98 straipsniai turi būti aiškinami kaip draudžiantys nacionalinės teisės aktus, būtent (Įstatyminių dekretų Nr. 241/97), aiškinamus atsižvelgiant į konsoliduotus įstatymus pajamų mokesčių srityje (1986 m. gruodžio 22 d. Respublikos prezidento dekretą (RPD) Nr. 917) ir 1991 m. gruodžio 30 d. Įstatymą Nr. 413, kurie teisę užsiimti tam tikra konsultacijų mokesčių srityje veikla suteikia tik vienai teisės subjektų kategorijai, <...> PMSC <...>, o kitiems sektoriaus ūkio subjektams, nors jie ir turi teisę užsiimti profesine veikla konsultacijų mokesčių ir apskaitos srityje (auditoriams, advokatams ir kitiems patarėjams darbo srityje), nesuteikia teisės tomis pačiomis sąlygomis ir ta pačia tvarka vykdyti veiklos, kuria gali užsiimti tik PMSC?

2. Ar EB 43, 48 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami kaip draudžiantys nacionalinės teisės aktus, būtent (Įstatyminių dekretų Nr. 241/97), aiškinamus atsižvelgiant į konsoliduotus įstatymus pajamų mokesčių srityje (<...> RPD Nr. 917) ir 1991 m. gruodžio 30 d. Įstatymą Nr. 413, kurie teisę užsiimti tam tikra konsultacijų mokesčių srityje veikla suteikia tik vienai ūkio subjektų kategorijai – PMSC, o kitiems sektoriaus ūkio subjektams, nors jie ir turi teisę užsiimti profesine veikla konsultacijų mokesčių ir apskaitos srityje (auditoriams, advokatams ir kitiems patarėjams darbo srityje), nesuteikia teisės tomis pačiomis sąlygomis ir ta pačia tvarka vykdyti veiklos, kuria gali užsiimti tik PMSC?

3. Ar EB 87 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tokia priemonė, kokia buvo priimta (Įstatyminiu dekretu Nr. 241/97), būtent jo 38 straipsniu, numatančiu atlyginimo iš valstybės biudžeto mokėjimą PMSC už šio dekreto 34 straipsnio 4 dalyje ir 37 straipsnio 2 dalyje numatytos veiklos vykdymą, yra valstybės pagalba?“

Dėl pirmojo klausimo

- 20 Visų pirma pažymėtina, kad EB 4 ir 98 straipsniai apibrėžia pagrindinius Bendrijos sistemos ekonominės politikos principus ir pateikia konkurencijos taisyklių, įtvirtintų EB 82 ir 86 straipsniuose, kontekstą. Šiomis sąlygomis nacionalinio teismo nuoroda į EB 4 ir 98 straipsnius nereikalauja atsakymo į klausimus, kuris skirtųsi nuo atsakymo, pateikto aiškinant EB 82 ir 86 straipsnius.
- 21 Todėl darytina išvada, kad pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar EB 82 ir 86 straipsniai draudžia tokius nacionalinės teisės aktus, šiuo atveju nagrinėjamus pagrindinėje byloje, kurie teisę užsiimti tam tikra konsultacijų mokesčių srityje veikla suteikia tik PMSC.
- 22 Šiuo atžvilgiu primintina, jog pagal EB 82 straipsnį vienai ar keletui įmonių draudžiama piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi bendrojoje rinkoje arba didelėje jos dalyje.
- 23 Taip pat pažymėtina, jog vien tai, kad suteikiant specialias arba išimtinės teises EB 86 straipsnio 1 dalies prasme buvo sukurta dominuojanti padėtis, nėra nesuderinama su EB 82 straipsniu. Valstybė narė pažeidžia šiose dviejose nuostatose

nustatytus draudimus tik tuo atveju, kai atitinkama įmonė, vien dėl to, kad naudojasi jai suteiktomis specialiomis ar išimtinėmis teisėmis, yra priversta piktnaudžiauti savo dominuojančia padėtimi arba kai dėl šių teisių gali susidaryti situacija, kurioje ši įmonė bus priversta taip piktnaudžiauti (2001 m. spalio 25 d. Sprendimo *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, Rink. p. I-8089, 39 punktas).

- 24 Vadinas, klausimas kyla ne tik dėl to, ar nacionalinės teisės aktai PMSC suteikia specialias ar išimtinės teisės EB 86 straipsnio 1 dalies prasme, bet ir dėl to, ar tokie teisės aktai galėjo sudaryti sąlygas piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi.
- 25 Tačiau pažymėtina, kad neatsižvelgiant į klausimą, ar nacionalinės teisės aktais šios specialios ar išimtinės teisės buvo suteiktos PMSC, nei prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo sprendimas, nei rašytinės pastabos Teisingumo Teismui nepateikia informacijos apie faktines ir teises aplinkybes, iš kurių būtų galima nustatyti, ar yra įvykdytos su dominuojančios padėties ar piktnaudžiavimo egzistavimu EB 82 straipsnio prasme susijusios sąlygos.
- 26 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas negali pateikti naudingo atsakymo į pirmąjį klausimą.

Dėl antrojo klausimo

- 27 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės norėtų sužinoti, ar EB 43 ir 49 straipsniai draudžia tokius nacionalinės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, teisę užsiimti tam tikra konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje veikla suteikiančius tik PMSC.

- 28 Visų pirma reikia nurodyti, jog Italijos vyriausybė tvirtina, kad šis klausimas yra nepriimtinas, nes visi pagrindinėje byloje nagrinėjamos veiklos elementai yra vienos valstybės narės viduje.
- 29 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad atsakymas vis dėlto gali būti naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, pavyzdžiui, tuo atveju, jei nacionalinė teisė, tokios procedūros, kokia nagrinėjama šioje byloje, metu, numatytų, kad Italijos pilietis naudojasi tokiomis pačiomis teisėmis, kokias kitos valstybės narės piliečiui tokioje pačioje situacijoje suteiktų Bendrijos teisė (žr. 2005 m. vasario 17 d. Nutarties *Mauri*, C-250/03, Rink. p. I-1267, 21 punktą).
- 30 Todėl reikia nagrinėti, ar Sutarties nuostatos, kurias prašoma išaiškinti, draudžia taikyti tokius nacionalinės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, jeigu jie taikomi kitose valstybėse narėse gyvenantiems asmenims.
- 31 Visų pirma primintina, kad EB 43 ir 49 straipsniai įpareigoja panaikinti įsisteigimo laisvės bei laisvės teikti paslaugas apribojimus ir kad tokiais apribojimais turi būti laikomos visos priemonės, kurios šių laisvių įgyvendinimą draudžia, riboja arba daro jį mažiau patrauklų (žr., pavyzdžiui, 2002 m. sausio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-439/99, Rink. p. I-305, 22 punktą).
- 32 Šiuo atžvilgiu iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimo matyti, kad Įstatyminis dekretas Nr. 241/97 PMSC suteikia išimtinę kompetenciją mokesčių mokėtojams teikti tam tikras konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje paslaugas, būtent pagalbos mokesčių srityje paslaugas, susijusias su supaprastinta mokesčių deklaravimo tvarka, pagal darbo sutartį dirbantiems ir jiems prilyginamiems asmenims.

- 33 O dėl laisvo paslaugų teikimo, šis nacionalinės teisės aktas, galimybę teikti šias paslaugas suteikdamas tik PMSC, visiškai užkerta kelią kitose valstybėse narėse įsteigtiems ūkio subjektams patekti į nagrinėjamą paslaugų rinką.
- 34 Įsisteigimo laisvės atveju šis teisės aktas, galimybę įsteigti PMSC suteikdamas tik tam tikriems griežtas sąlygas atitinkantiems teisės subjektams, bei, kaip matyti iš pateiktos informacijos, kai kuriems jų buveinę turint Italijoje, gali apsunkinti, ir netgi visiškai užkirsti kelią kitų valstybių narių kilmės ūkio subjektams pasinaudoti jų teise įsteigti Italijoje siekiant teikti nagrinėjamas paslaugas.
- 35 Šiomis aplinkybėmis išimtinės kompetencijos teikti tam tikras paslaugas konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje suteikimas PMSC reiškia įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas apribojimą, kurį iš principo draudžia EB 43 ir 49 straipsniai.
- 36 Nacionalinės teisės nuostatos, galimybę įsteigti PMSC suteikiančios tik tam tikriems Italijoje jau įsteigtiems teisės subjektams, yra diskriminacinės. Šios nuostatos gali būti pateisintos tik EB 46 ir 55 straipsniuose numatytais viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir jos sveikatos sumetimais, tačiau jais nagrinėjamu atveju pasiremta nebuvo (2001 m. gegužės 29 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją*, C-263/99, Rink. p. I-4195, 15 punktas).
- 37 Kita vertus, nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos, taikomos visiems asmenims ar įmonėms, užsiimantiems veikla priimančiosios valstybės narės teritorijoje, gali būti pateisinamos, kai jos atitinka privalomus bendrojo intereso pagrindus, jeigu jos užtikrina jomis siekiamo tikslo įgyvendinimą ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti (žr. 2002 m. spalio 17 d. Sprendimo *Payroll ir kt.*, C-79/01, Rink. p. I-8923, 28 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 38 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad su asmenų, kuriems skirtos nagrinėjamos paslaugos, apsauga susijęs bendrasis interesas, palyginti su žala, kurią jie galėtų patirti dėl to, kad paslaugas teiktų reikiamos profesinės kvalifikacijos ar moralinių savybių neturintys asmenys, gali pateisinti įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas apribojimą (šiuo klausimu žr. 1991 m. liepos 25 d. Sprendimo *Säger*, C-76/90, Rink. p. I-4221, 15–17 punktus).
- 39 Tačiau kaip savo išvados 49 punkte pabrėžė generalinis advokatas, tam tikros paslaugos, kurias teikti teisę turi tik PMSC, pavyzdžiui, mokesčių deklaracijos kopijos ir pažymos apie mokesčių sumokėjimą išdavimas, pajamų mokesčio deklaracijų nusiuntimas mokesčių administracijai bei pranešimas darbdaviams, atsakingiems už kompensacijai prie šaltinio po mokesčio deklaravimo gautas sumas, iš esmės yra paprastos ir nereikalauja specialios profesinės kvalifikacijos.
- 40 Akivaizdu, kad šių paslaugų pobūdis negali pateisinti to, kad teisė jas teikti suteikta tik tam tikrą profesinę kvalifikaciją turintiems asmenims.
- 41 Nors, kita vertus, kai kurias užduotis, kurias gali teikti tik PMSC, pavyzdžiui, mokesčių deklaracijoje nurodytos informacijos atitikties deklaracijos priedams patikrinimą, galima laikyti sudėtingesnėmis, neatrodo, kad teisę įsteigti PMSC turintys subjektai suteikia konkrečių profesinės kompetencijos garantijų įvykdyti šias užduotis.
- 42 Kaip išplaukia iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimo, pagal Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 33 straipsnio 2 dalį atsakingais už šių užduočių įvykdymą PMSC paskiria auditorių ar buhalterių asociacijoms priklausančius asmenis, tai yra profesionalus, kurie patys negali teikti paslaugų, kurias gali teikti tik PMSC.

- 43 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, neatrodo, kad Įstatyminio dekreto Nr. 241/97, PMSC suteikiančio išimtinę kompetenciją siūlyti tam tikras konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje paslaugas, nuostatos yra tinkamos šio sprendimo 38 punkte nurodytam bendrajam interesui užtikrinti.
- 44 Posėdyje Italijos vyriausybė tvirtino, kad nagrinėjamą nacionalinės teisės aktą bet kuriuo atveju pateisina EB 45 straipsnio pirmoji pastraipa ir EB 55 straipsnis, remiantis kuriais įsisteigimo laisvė ir laisvė teikti paslaugas netaikomos su viešosios valdžios funkcijų vykdymu susijusiai veiklai.
- 45 Šiuo atžvilgiu primintina, kad kaip išimtį iš pagrindinės įsisteigimo laisvės taisyklės EB 45 ir 55 straipsnius reikia aiškinti taip, jog jų taikymo sritis turi būti apribota vien tuo, kas yra būtina išsaugoti interesus, kuriuos ši nuostata leidžia saugoti valstybėms narėms (1988 m. kovo 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, 147/86, Rink. p. 1637, 7 punktas ir 1998 m. spalio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-114/97, Rink. p. I-6717, 34 punktas).
- 46 Taigi pagal nusistovėjusią teismo praktiką šiuose straipsniuose numatyta išimtis turi apsiriboti veikla, kuri savaime reiškia tiesioginį ir specialų dalyvavimą vykdant viešosios valdžios funkcijas (1974 m. birželio 21 d. Sprendimas *Reyners*, 2/74, Rink. p. 631, 45 punktas; 1993 m. liepos 13 d. Sprendimas *Thijssen*, C-42/92, Rink. p. I-4047, 8 punktas; minėtas sprendimas *Komisija prieš Ispaniją*, 35 punktas ir 2001 m. gegužės 31 d. Sprendimas *Komisija prieš Italiją*, C-283/99, Rink. p. I-4363, 20 punktas).
- 47 Darytina išvada, kad mokesčių deklaracijoje esančios informacijos atitikties deklaracijos prieduose esančiai informacijai kontrolė, nors tikrovėje ji retai ginčijama mokesčių administracijos, yra ne tiesioginis ir specialus dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas, o priemonė, skirta parengti mokesčių administracijai priklausančių užduočių įvykdymui ar jį palengvinti.

- 48 Panašiai yra kitų Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 ir 35 straipsniuose išvardytų ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio nacionalinio teismo sprendime nurodytų užduočių, būtent mokesčių deklaracijos kopijos ir pažymos apie mokesčių sumokėjimą išdavimo, pranešimo darbdaviams, atsakingiems už mokesčių išskaitymą, bei pajamų mokesčio deklaracijų nusiuntimo mokesčių administracijai, atvejais.
- 49 Todėl konstatuotina, kad veiklai, kuria užsiimti turi teisę tik PMSC ir kuri nurodyta prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio nacionalinio teismo sprendime, netaikoma EB 45 ir 55 straipsniuose numatyta išimtis.
- 50 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąją klausimą atsakytina taip: EB 43 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokius nacionalinės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie teisę užsiimti tam tikra konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje veikla suteikia tik PMSC.

Dėl trečiojo klausimo

- 51 Visų pirma pažymėtina, kad trečiajame klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mini Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 38 straipsnio nuostatas, susijusias su atlyginimo mokėjimu PMSC, šio dekreto 34 straipsnio 4 dalies nuostatas, susijusias su pagalbos mokesčių srityje veikla, kuria užsiima PMSC, ir šio dekreto 37 straipsnio 2 dalies nuostatas, susijusias su pagalbos mokesčių srityje veikla, kuria užsiima kiti ūkio subjektai.

52 Tačiau šio teismo sprendimo motyvai yra susiję tik su atlyginimo mokėjimu PMSC.

53 Šiomis aplinkybėmis trečiojo klausimo nagrinėjimą reikia apriboti pagal Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 straipsnio 4 dalį ir 38 straipsnio 1 dalį PMSC mokamu atlyginimu.

54 Todėl darytina išvada, kad trečiuoju klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas iš esmės norėtų sužinoti, ar toks atlyginimas, kokį pagal Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 straipsnio 4 dalį ir 38 straipsnio 1 dalį PMSC gauna už mokesčių deklaracijos parengimą ir perdavimą, yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

55 Visų pirma primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką, kvalifikuojant kaip „pagalbą“, reikalaujama, jog būtų įvykdytos visos šioje nuostatoje numatytos sąlygos (žr. 1990 m. kovo 21 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, vadinamojo *Tubemeuse*, C-142/87, Rink. p. I-959, 25 punktą; 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-278/92–C-280/92, Rink. p. I-4103, 20 punktą; 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-482/99, Rink. p. I-4397, 68 punktą ir 2003 m. liepos 24 d. Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Rink. p. I-7747, 74 punktą).

56 Visų pirma tai turi būti valstybės įsikišimas arba įsikišimas panaudojant valstybinius išteklius. Antra, šis įsikišimas turi turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai. Trečia, juo turi būti suteiktas pranašumas pagalbos gavėjui. Ketvirta, jis turi ar gali iškreipti konkurenciją.

- 57 Pirmoji sąlyga yra įvykdyta, nes Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 38 straipsnio 1 dalyje numatytas atlyginimas yra mokamas iš valstybės biudžeto.
- 58 Dėl antrosios sąlygos pažymėtina, kad Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 38 straipsnio 1 dalies pagrindu PMSC gali būti mokamos didelės sumos ir kad kitų valstybių narių kilmės ūkio subjektams galėtų būti leidžiama steigti šiomis sumomis galinčius pasinaudoti PMSC. Šiomis aplinkybėmis nagrinėjama priemonė gali turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai.
- 59 Dėl trečiosios ir ketvirtosios sąlygų primintina, kad pagalba laikomi įsikišimai, kurie, kokios formos bebūtų, gali tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti įmonėms naudos arba kurie turi būti laikomi ekonomine nauda, kurios normaliomis rinkos sąlygomis naudą gaunanti įmonė nebūtų gavusi (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 84 punktas).
- 60 Kita vertus, valstybės priemonė nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies reglamentavimo sferą, jeigu ji vertintina kaip kompensacija už paslaugas, kurias naudos gaunančios įmonės teikia vykdydamos savo su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus, ir dėl to įmonės faktiškai negauna jokios finansinės naudos, o minėta priemonė tokiu būdu nesąlygoja, kad šioms įmonėms sukuriama palankesnė konkurencinė sąlyga, palyginti su konkuruojančiomis įmonėmis (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 87 punktas).
- 61 Vis dėlto tam, kad konkrečiu atveju tokia kompensacija nebūtų pripažįstama valstybės pagalba, turi būti laikomasi tam tikrų sąlygų (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 88 punktas).

- 62 Pirma, šią kompensaciją gaunančiai įmonei turi būti iš tikrųjų pavesta vykdyti su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus ir šie įsipareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 89 punktas).
- 63 Šiuo atžvilgiu negalima atmesti galimybės, kad pagal Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 34 straipsnio 4 dalį pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams ir jiems prilyginamiems asmenims PMSC teikiamas pagalbos mokesčių srityje paslaugas, skirtas padėti mokesčių mokėtojams vykdyti jų su mokesčių mokėjimu susijusias pareigas ir palengvinti mokesčių valdžios institucijoms įvykdyti joms priklausančias užduotis, valstybė narė gali kvalifikuoti kaip „bendros ekonominės naudos įsipareigojimus“.
- 64 Antra, parametrai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti objektyviai ir skaidriai nustatyti iš anksto, siekiant užkirsti kelią tam, kad kompensacija atneštų ekonominės naudos, kuri kompensaciją gaunančiai įmonei suteiks naudos, palyginti su konkuruojančiomis įmonėmis (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 90 punktas).
- 65 Šiuo atžvilgiu atrodo, kad nustatyta apytiksliai 14 eurų dydžio kompensacija už kiekvieną parengtą ir mokesčių administracijai perduotą deklaraciją gali atitikti šią sąlygą.
- 66 Trečia, kompensacija negali būti didesnė negu būtina tam, kad visiškai ar iš dalies padengtų su bendros ekonominės naudos įsipareigojimų vykdymu susijusias sąnaudas, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių įsipareigojimų vykdymo (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 92 punktas).

- 67 Ketvirta, ją reikia nustatyti vadovaujantis sąnaudomis, kurių būtų turėjusi vidutinė, gerai valdoma įmonė, turinti reikiamų priemonių, kad galėtų vykdyti nustatytus su viešosiomis paslaugomis susijusius išipareigojimus, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių išipareigojimų vykdymo (minėto sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* 93 punktas).
- 68 Nagrinėjant dvi pastarąsias sąlygas, susijusias su nagrinėjamo atlyginimo dydžiu, reikia vertinti pagrindinėje byloje nagrinėjamus faktus.
- 69 Šiuo atžvilgiu primintina, kad Teisingumo Teismui nepriklauso vertinti faktinių pagrindinės bylos aplinkybių arba nacionalinėms priemonėms ar situacijoms taikyti Bendrijos taisyklių, kurias jis išaiškino, nes šie klausimai priskirtini išimtinai nacionalinių teismų kompetencijai (žr. 1968 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Salgoil*, 13/68, Rink. p. 661, 672; 1975 m. sausio 23 d. Sprendimo *Van der Hulst*, 51/74, Rink. 79, 12 punktą, 1990 m. vasario 8 d. Sprendimo *Shipping and Forwarding Enterprise Safe*, C-320/88, Rink. p. I-285, 11 punktą; 1999 m. spalio 5 d. Sprendimo *Lirussi ir Bizzaro*, C-175/98 ir C-177/98, Rink. p. I-6881, 38 punktą ir 2003 m. gegužės 15 d. Sprendimo *RAR*, C-282/00, Rink. p. I-4741, 47 punktą).
- 70 Todėl tai, ar, atsižvelgiant į pagrindinėje byloje nagrinėjamus faktus, Įstatyminio dekreto Nr. 241/97 38 straipsnio 1 dalyje numatytas atlyginimas yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, įvertinti turi nacionalinis teismas.
- 71 Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad nacionalinis teismas nėra kompetentingas vertinti pagalbos priemonių ar pagalbos režimo atitikimo bendrajai rinkai. Šis vertinimas yra išimtinė Europos Bendrijų Komisijos, veikiančios kontroliuojant Bendrijos teismui, kompetencija (žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, Rink. p. I-5505, 14 punktą;

1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, Rink. p. I-3547, 42 punktą ir 1999 m. birželio 17 d. Sprendimo *Piaggio*, C-295/97, Rink. p. I-3735, 31 punktą).

72 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą atsakytina taip: priemonė, kuria valstybė narė numato kompensacijos iš valstybės biudžeto mokėjimą tam tikroms įmonėms, atsakingoms už mokesčių mokėtojams teikiamą pagalbą, susijusią su pajamų deklaracijų parengimu ir perdavimu mokesčių administracijai, turi būti pripažįstama valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, kai:

— kompensacijos dydis viršija tai, kas yra būtina siekiant visiškai ar iš dalies padengti su viešosiomis paslaugomis susijusių įsipareigojimų vykdymo sąnaudas, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių įsipareigojimų vykdymo, ir

— kai kompensacija nėra nustatyta vadovaujantis sąnaudomis, kurių būtų turėjusi vidutinė, gerai valdoma įmonė, turinti reikiamų priemonių, kad galėtų vykdyti nustatytus su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių įsipareigojimų vykdymo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

73 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. EB 43 ir 49 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia tokius nacionalinės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie teisę užsiimti tam tikra konsultacijų ir pagalbos mokesčių srityje veikla suteikia tik Pagalbos mokesčių srityje centrams.
2. Priemonė, kuria valstybė narė numato kompensacijos iš valstybės biudžeto mokėjimą tam tikroms įmonėms, atsakingoms už mokesčių mokėtojams teikiamą pagalbą, susijusią su pajamų deklaracijų parengimu ir perdavimu mokesčių administracijai, turi būti pripažįstama valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, kai:
 - kompensacijos dydis viršija tai, kas yra būtina siekiant visiškai ar iš dalies padengti su viešosiomis paslaugomis susijusių įsipareigojimų vykdymo sąnaudas, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių įsipareigojimų, ir
 - kai kompensacija nėra nustatyta vadovaujantis sąnaudomis, kurių būtų turėjusi vidutinė, gerai valdoma įmonė, turinti reikiamų priemonių, kad galėtų vykdyti nustatytus su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus, atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir protingą pelną iš šių įsipareigojimų vykdymo.

Parašai.